

Dagobert Haag is geboren in Dortmund, Duitsland op 9 april 1921. Hij was de zoon van Abraham Haag (1887 – 1942) en Rosa ten Brink (1896 – 1942). Rosa kwam uit Dortmund en het pas getrouwde stel ging daar wonen. Ze kregen drie zoons; Dagobert, Joseph en Bernhard. Het gezin was joods en vluchtte naar Groningen om aan het Nazisme te ontkomen. Ze gingen wonen op Folkingestraat 53 in Groningen. Zijn vader was poelier.

In 1925 wordt in Groningen de Joodse Idunagroep opgericht. Het was de eerste Joodse Scoutinggroep die zich bij de NPV aansloot, als groep 6. Aaltje van der Woude werd hier in 1932 Akela. Elie Cohen, haar latere echtgenoot en arts, was hopman van deze groep. In 1932 doet de groep mee aan het Wassenaarsche kamp, waar scouts uit heel Europa aan deelnemen. Omstreeks 1933 was in Groningen een tweede Joodse groep actief. Dit betrof een Zionistische afsplitsing van de Idunagroep onder de naam Mee-Avdoet le-Cheroet (Van Knechtschap naar vrijheid). Aaltje en Elie sloten zich hierbij aan. Adolf van Kollem wordt dan groepsleider en Efina Stoppelman begint als welpenleidster (Chil). De vader van Adolf, Eliazer, is erevoorzitter van de groep en Aron Stoppelman is de groepsvoorzitter. De groep heeft dan 30 leden, waarvan 15 welpen. In 1935 viert de groep met dan 40 leden haar 10-jarig bestaan. Naast Adolf en Efina zijn ook Wilhem Cohen (welpenleider), A. van Berg en Ph. de Jong dan leiding bij de groep. In 1937 was het adres van Wilhelm het contactadres van de groep. Wilmina Kats werd na 1935 Akela bij de horde. In april 1939 wordt een ledenwerfactie georganiseerd en Adolf treedt als oud leider op als conferencier. Er wordt op een gegeven moment een stam opgericht en Meijer Mendels wordt in december 1939 oubaas en groepsleider. Dagobert Haag werd in december 1940 verkennerleider.

Dagobert kwam met zijn broer Joseph terecht in kamp Westerbork. Hij werd op 9 oktober 1942, met 1703 personen van kamp Westerbork naar vernietigingskamp Auschwitz-Birkenau gedeporteerd. Daar is hij vermoord op 31 januari 1943. Ook zijn ouders en broer Bernhard overleefden de oorlog niet.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (Duits: Stammlager) ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het Vernichtungslager (vernietigingskamp) ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden net zo'n belangrijke functie van het complex.

Meer informatie

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 21 maa 1930 - Art. 60 | Delpher](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 26 aug 1932 - Art. 107 | Delpher](#)

[Centraal blad voor Israëlieten in Nederland » 04 jan 1935 - Art. 47 | Delpher](#)

[Nieuwsblad van het Noorden » 20 apr 1936 - Art. 304 | Delpher](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 04 nov 1938 - Art. 134 | Delpher](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no 11, 1940 » 1940-12 - Pag. 26 | Delpher](#)

[Dagobert Haag \(joodsmonument.nl\)](#)

[Dagobert Haag \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Holocaust Survivors and Victims Database -- Dagobert Haag \(ushmm.org\)](#)

[Gedenkbuch - Memorial book entry \(bundesarchiv.de\)](#)

[Nederlandsche staatscourant » 10 aug 1950 - Pag. 7 | Delpher](#)

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

[Dagobert Haag - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Het imperium van de kippenjood — Löwenhardt Foundation](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.